

GAZETA WARSZAWSKA

Wc SRZODĘ DNIA 17. CZERWCA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 17. Czerwca.

SESSYA SEYMOWA CXVII.

Dnia 12. Czerwca.

Za przybyciem I. K. Mości do Senatu, po Zagajeniu Sessyi przez IP. Marszałka Konfedi Kor: *gP. Potocki Lubelski* uczynił Wnieślenie, iako Deputowany do Konstytucyi, ażeby w zapadłym Prawie, nakazującym przydania Straży Xiążęciu Imci *Ponińskiego* Podskarbiemu W. Kor: dołożone były te słowa: *za jednomyślną wszystkich zgodą*. Na tych słów umieszczenie, powzięczone zaszło zezwolenie.

Zabrał Głos I. Pan *Zeliński* Kąsztelan Biedski, w którym przełożywszy, iż lubo był na Seymie Delegacyinym Posłem, wszelako, ani na pokatnych Radach początkowych Seymu tamtego nieznał dowołał się, ani w Delegacyi (chociaż miał miejsce sobie obiarowane) niezasiadał, iędnakże, aby zapadła Konstytucya względem Xiążęcia Imci *Ponińskiego* Podskarbiiego, niedala trzem Potencyom, które w Traktaty wchodziły, iakowego porozumienia, iż Sejm teraznieylyz chce cale Dzieło Seymu Delegacyiniego obalić, przeto rozumie, ażeby ieszcze jeden Dodatek do

zapadley Konstytucyi mógł być umieszczony, który oddał do Laiki. Czytał IP. Sekretarz takowy Dodatek, po którego przeczytaniu, jednomyślna zgoda na przyjęcie onego nastąpiła.

gX. Kosiński Biskup *Gnstantyński* oświadczył: ponieważ w Konstytucyi umieszczono, że przydanie Straży Xiążęciu Imci *Ponińskiemu* Podskarbiemu, za jednomyślną nastąpiło zgodą: za czym y w *Dyaryuszu* należałoby uczynić poprawę, gdyż w tym znaydować się będzie, że na przydanie takowej Straży, niektorzy niepozwalali, y że na nią niepozwoła oświadczały się.

gP. Potocki Marszałek Nadwor: Litew: oświadczył, iż zachodzi różnica między *Dyaryuszem* a Konstytucyą. *Dyaryusz* okazuje, iakowego kto był zdania w toczący się materiy, nim ona przyszła do Decyzyi, y iak potym toż zdanie swoje odmienił ten, który był przeciwny, gdy został oświecony zdaniem inaczey o rzeczy wniesionej, sądzącego, a przeto, nie *Dyaryusz*, lecz Konstytucya rzecz stanowi.

Xiąże Imci Marszałek Konf: Lit: przydał ieszcze, że tenże sam *Dyaryusz* musiał już na końcu umieścić, że Proiekt podany, za jednomyślną wszystkich przyjęty został zgodą.

gP. Butrymowicz Piński, przymawiając się do wniesionej materiy o *Dyaryuszu*, oświadczył,

iz *Gazeta Warszawska*, umieszczając także *Dyaryusz Seymowy*, niedokładnie wszystko opisać, y częstokroć opuszcza Głosy niektórych Posłów (tak iako y swoje nieraz widzi nieumieszczone, które miewa na Selsyach Seymowych) a te tylko kładzie, które iey się podobają. *J.P. Suchodolski Chelmski*, na takowe Wnieśnienia *J.P. Pińskiego* odpowiedział, iż trzeba oddać Sprawiedliwość *Gazecie Warszawskiej*, że ta, barzo dokładnie opisuia wszystkie te Selsy, które Kray y Publiczność interesują, iakoż y ostatnie dwie Selsy, które zapewne są ważne dla Kraju, iak naydokładniey opisanemi zostały (*).

Tenże *J.P. Suchodolski Chelmski*, do materji wniesionej względem przytawienia Straży Xiążęcin Imci Podskarbiemu W. Kor: mówił dalej, że nie sądzi być naruszeniem *Prawa Kardynału*, gdy wiadomo wszystkim, że ta Osoba, iuż żadney nie ma w Kraju Poselszyi, y że to nastąpiła za Jednomyslną wszystkich Zgodą; a jeżeli pokątne złepty y postrachy z tey okoliczności rozchodzą się, to zapewne od tych, którzy będąc Wspólnikami Seymu owego robot, trwożliwi o siebie samych będąc, by podobney karze nie podpadli, nieśmiejąc w Stanach być przeciwnego zdania, pokątne z postrachem czynią wnioski. Jeżeli zaś jest, który nie chce, aby przemoc jednego Obywatela przeciw Ojczyźnie była ukarana, y więcej smaknie w Despoty Rzadach, niż w wolney Rzpltey; niech się wyprzedzi, a nieczyniąc zarazy z siebie między wolnemi Obywatelami; niech idzie tam, gdzie od absolutney jednego zależy woli.

J.P. Marzałek Konf. Kor: upraszał, ażeby iuż zwracając się do Materji Podatkowej, chciano przystąpić do Projektu względem opłaty od *Kaduków*.

Czytał *J.P. Sekretarz Projekt o Kadukach*, po którego przeczytaniu, wielu *J.J. PP. Posłów y Senatorów* zabierało Głosy, otwierając zdania swoje; a gdy przez długi czas przeciąg, zgodzić się niemożono, od iakowego czasu Uprzywilejowani Poselsorowie *Kaduków* opłacać mają podatek do Skarbu; uformowana została Propozycja ad *Turnus*: „ Czyli *Kaduki* po R. 1778. „ wyłże; czyli też te, które po obłacie *Prawa te-*

„ rażniejszego wychodzić będą; mają podpadać „ opłacie do Skarbu? „

Szedł *Turnus* na takową Propozycyą; po którego zakończeniu, ogłoszona była *Pluralitas*, to jest: że *Kaduki* po Roku 1778. wyłże, mają podpadać opłacie, było *Wotów 16*. Ze dopiero te, które wychodzić będą po obłacie *Prawa* terazniejszego mają opłacać, było *Wotów 77*.

J.P. Kofowski Podkarbi Nadwer: Koron: doniósł Stanom, że *Komisfya Skarbowa*, iuż uczyniła Konwencyą względem pożyczania 10. Millionów w *Genui* na fundamencie *Prawa* w tey mierze zapadłego; aże takowey Konwencyi jest żądana od pożyczających Ratyfikacya przez Stany, zaczynając, aby ta nastąpiła upraszał, y Projekt w tey mierze podał do Laski; który gdy był przeczytany przez *J.P. Sekretarza*, iednomyslnością przyjęty został.

Seslyą Seymową Solwowano na *Poniedziałek* następujący na godzinę 10. to jest na dzień 15. *Czerwca*.

SESSYA SEYMOWA CXVIII.

Dnia 15. Czerwca.

Po przybyciu *J. K. Mości* do Senatu, y Zagaeniu Seslyi przez *J.P. Marzałka Konf. Kor:* Xiąże Imci *Czartoryski Lubelski*, upraszał, ażeby uczynione dawniey przez siebie Wnieśnienie względem przeciągnięcia do niejakiego czasu *Prawa*, przebióra *Woytkowych*, którzy nowe *Mundury* niedawno pobrali, zadecydowane zostało; na co nastąpiła *Rezolucyja*, ażeby tę materję do następuiącey odłożyć Seslyi.

J.P. Ożarowski Kasztelan W oynicki, dopraszał się o decyzję podanego dawniey Projektu, zlecenia *Komisfji Skarbowej*, ażeby niewyciągała opłaty od *Sztempla Czerw: Zło: Tyliąca*, od iedney *Woytkowey Osoby*, która na dawniejszym *Seymie* będąc *Indygenowaną*, dla zażlych okoliczności, *Dyplomatu* na takowy *Indygenat* wynieść niemogła, gdy zaś teraz toż *Dyploma* exportować żąda, *Komisfya Skarbowa*, podług nowo ustanowionego *Prawa*, *Sztempla* bez opłaty *Tyliąca Czerw: Zło:* przyłożyć niechce.

(*) Na zarzut *Gazecie* uczyniony, żadna iey *Explicacya* niebyłaby tak dzielna y ważna, iak dane na stronę teyże oskarżoney *Gazety* wyżey położone *Świadećstwo* od tego *Męża*, który będąc jednym z *Nayoświecześniey y Naygorliwyszych Obywatelów*, oraz jednym z *Nayślawnieyszych Wieku* naszego y *Seymu* terazniejszego *Mówców*, iak na obronę *Ojczyzny*, tak y na ochronienie partykularnych *Obywatelów* niewinności, dzielney swey *Wymowy* nie żaluie, y przeto na *Nieśmiertelną Sławę* w *Narodzie* swym zasługuje.

To się tu tylko dodaie, że *Gazeta*, nie może drukować obszernego owego *Dyaryusza*, który osobno w *Tomach* potym wynidzie; ale tylko treść rzeczy, zwałacza potrzebnieyszych zbiera, y *Narodowi* ogłasza, ile szczerłość *Gazetowego* miejsca, y krotkość czasu dozwała; kto zaś nieczekaiąc wyjścia *Wielkiego Dyaryusza*, żąda mieć obszerną *Informacyą*, co kto na Ses-

Takowe wniesienie IP. Kąszelana, w Głosach swoich popierali II. PP. Butrymowicz Piński, y Potocki Lubelski, dowodząc, iż zaśluga ludzi Woyskowych, którzy życie swoje w Ofierze Oyczyźnie niosą, a teyże Oyczyzny względny swoje mieć powinny.

gP. Kąsiński Podolski oświadczył, iż ta materya, naylepiej przy Etacie Woyskowym może być Decydowana; a teraz, ażeby do wyboru Osób za Sędziów Seymowych przystąpiono, dopraszał się.

Gdy y inni o to upraszali, IP. Marzałek Seymowy oświadczył, że dopełni żądania Stánów; lecz wprzód Projekt rozpozczęty względem Kaduków, musi być decydowany.

Czytał IP. Sekretarz Seymowy takowy Projekt; po którego przeczytaniu, gP. Potocki Lubelski, swóy żądał umieścić do tego Projektu Dodatek; na który, gdy Xiążę Jmć Czwertynski Pófel Bracławski niepozwalał; uformowana została Propozycya ad Turnum takowa: „Czyli ma „być przyjęty Dodatek podany, lub nie.”

Szedł Turnus na takową Propozycyą, po którego zakończeniu, ogłoszona została Pluralitas, to teli: Ze ma być przyjęty, było Wotów 4. Cały potem Projekt względem Kaduków z poprawami, iednomysłnością przyjęty został.

gP. Straż Sandomirski, w zabranym Głosie przełożył konieczną potrzebę, ażeby Komisys wyznaczone do odbierania Intra, miały moc rozpoznania, y finalnego rozrządzenia zachodzących trudności względem Dzieńsien, y w tey mierze podał Projekt do Łaski. Czytał IP. Sekretarz takowy Projekt, iako też y inne Projekta podane, które wszystkie wzięte zostały do Deliberacyi.

IP. Marzałek Konf. Kor: w Głosie swoim oświadczył, że gdy już odbyte są te okoliczności, które Rezolucyi swoiey niezwłoczney potrzebowały, zaczym przystąpić należy do wyboru Sędziów Seymowych, ażeby obwiniony, bez wymiaru Sprawiedliwości niezostawał.

Zabrał Głos gP. germanowski Pófel Łęczycki, w którym obśzernie mianym, uczynił dokładne przełożenie, iako niegdy Pófel Seymu Delegacyjnego, o wszelkich czynnościach, gwał-

tach, y przemocach, przez tych czynionych, którzy na tamtym Seymie Autorami y Dowódcami wszystkiego byli; iak na wszelkie opozycye przeciw bezprawiem czynione, tak od siebie, iak y od innych Posłów, nietylko niezważano, ale iestacze Sądem tak stawiającym grożono; odwoływał się do Manifestów, y przez siebie, y przez innych Kolegów na te wszystkie przemocy zaniehosnych; nakoniec upraszał, ażeby, gdy przychodzi do wyboru Sędziów Seymowych, od Kandydacyi do takowego wyboru został uwolnionym, ażeby niezdawał się być y skarżącym y Sądzącym. O takoweż wyłączenie siebie od Funkcyi Sędziowskiej upraszał y IP. Szydłowski Kalsze: Zarnowski.

gP. Suchodolski Chemiński, oddawał Sprawiedliwość Cnocie gP. Łęczyckiego y jego gorliwości, iądział być przyzwolitą rzeczą, ażeby te osoby, które w Delegacyi zaśladały, niebyły wybierane na Sędziów. Czytał potem Sancitum przez Xiążęcia Jmci Ponieńskiego Podskar: W. Kor: na Seymie Delegacyjnym wydane, przez które nakaz był czyniony IP. Pisarzowi Grodzkiemu Warszawskiemu, ażeby oblatowane już Konstytucye, tyle razy poprawiać Sekretarzowi Seymowemu dozwalał, ile razy tenże przyjdzie z temi Poprawami, niezważając nawet na wyzłe takowych już Konstytucyi Extrakty. Żądał, ażeby takowe wszystkie Sancita, zebrane y spalane zostały.

gP. Zeliński Kalsze: Biedski, w zabranym Głosie równie oświadczał zdanie swoje, ażeby dla wielorakich przyczyn, ciż za Sędziów wybieranemi niebyli, którzy w Delegacyi zaśladał; żądał nakoniec zapewnienia siebie, czyli Sąd takowy, ma być tylko do tey iedney Sprawy, czyli też trwać ma y do dalszego czasu.

Xiążę Jmć Marzałek Konf. Litt: oświadczył, iż ten Sąd trwać powinien w ciągu całego Seymu, a iestliby się wydarzyły iakowe potym Sprawy, tedy za każdą razą, przez Wyrok Seymowy, Sprawa do tego Sądu odesłana zostanie; Czynienia zaś excepcyi Osób do wyboru za Sędziów tych, którzy w Delegacyi zaśladał, nie sądził być rzeczą przyzwolitą.

Gdy na takowe wniesienie Xcia Jmci Marzałka Konf. Litt: powzięta została zgoda, wy-

na Sessyach Seymowych mówił, znajdzie to po tutejszych Drukarniach w Mowach Krolewskich, Senatorkich, y Pófelkich, osobno drukować się zwykłych. Ze Gazeta, radaby (ile możności) o wszystkim donosić, dowodem iest, iż to nawet, co przeciwko niej mówią, wiernie ogłasza.

O to też Gazeta uprasza, iż iestliby kto posłrzegł (co w nagłych robotach przytrafić się może) rzecz iaką potrzebną a opuszczoną w opisanu Sessyi Seymowej; ażeby (nieczyniąc nazbyt wielkiego Gazecie honoru, iżby iey przypominać y zalecać to miały Seymujące Stany) raczył tylko przysłać przez Lokaja rzecz opuszczoną, dla dolożenia czy poprawienia w następującej Gazecie; iakoż niektórzy to uczynili, y dorazu byli w tym od Gazety usłuszeni.

niefiony został Wazon na śródek Izby Seymowej do wyboru Sędziów.

J. Potocki Marszałek Nadwor: *Litt:* uczynił explikacyą, w jakowym sposobie też *Elekcya* ma odbywać się, to jest: iż najprzód z Senatorów na Prowincye podzielonych, potem z Ministrów, nakoniec z Posłów, także na Prowincye podzielonych, opisaną Prawem liczbą, przez Kalkuły do tegoż Wazonu włożone, w tej wielości, wiele jest Osób z której Prowincyi, a tyle czarnych Kalkułów, wiele osób wybrać należy za Sędziów, od Dziecka małego wyciągana będzie.

Podług tak oznacznego sposobu, gdy IX. Referendarz Kor: czytał Senatorów y Ministrów, a IP. Sekretarz Seymowy Posłów, za każdej Osoby przeczytaniem, Kalkuły jeden przez Dziecko wyciągnięty został, na których Los wypadł czarnego Kalkuły, ci za Sędziów wybranymi zostali. (*Osoby za Sędziów wybrane, gdy Konstytucya tego Sądu Drukowaną będzie, y też Osoby razem z Konstytucyą w Gazecie wydrukowane zostaną.*)

Sesya Seymowa folwowano na dzień następujący na godzinę 10.

Od Granic Turckich d. 20. Maia. Piszą z *Carogrodu*, że nowy *Turecki* Cesarz *Selim III.* cały technie *Duchem* Woijnym. Przyjaźń *Porty* z *Szwecyą*, coraz barziej teraz się wzmacnia. Twierdzą teraz, że na Fundamencie nowego Traktatu między temiż dwoma Mocarstwami zawartego, *Porta* ma dać *Szwecyi* 12. Millionow; to jest: 6. Millionow zaraz, a drugie sześć następujących lat, co rok po 2. Milliony. Jedni tamże mówią, że ta Summa będzie wyliczana podczas trwającej tylko Woyny; inni zaś twierdzą, że póty te pieniądze będą dawane, póki będzie trwał *Alians* między *Portą* y *Szwecyą*.

Z Gallicyi d. 30. Maia. Rozniosła się przerażająca Obywatelów wieść, że w *Cyrkule Dukalskim*, pod Miałem *Strzeżewem*, postrzeżony jest Smok skrzydłasty, o którym rozmaite były relacye. Jeden z Dystrygowanych Obywatelów, o mil kilka od pomienionego Miałta mieszkający, chcąc się dowiedzieć o tej prawdzie czy bawce, pisł do tamecznego miejscowego *Palterza* *Imci* *Xiędza* *Proboszcza Strzeżewskiego*, dobrze sobie (nie tylko z Osoby, ale też z godnych przymiotów) znanomego, prosząc, aby dał o tym pewne uwiadomienie. Odpisał IX. *Proboszcz Strzeżewski* pod Datą dnia 28. *Maia*; którego Odpisu, treść jest następująca:

Dla miłości Dobra powszechnego, przyjąwszy *Delacyą* w sprawie przeciwko *Xiędciu* *Imci* *Poniżskiemu* *Podskarbiemu* W. Koron: na Seymie terazniejszym do ładzenia oznaczoney IP. *Turckiej* *Szambeian* *IKMcj*, uprasza, aby Ichmość Panowie Obywatele dopomagając temu zamiarowi, raczyli się chwalebnie do niego przyłożyć, przez przesyłanie jak najszybsze Aktów, jakie na dowód w tej sprawie potrzebne mieć mogą.

„*Tę straszliwą Bestyą, sam na moje oczy wi-*
„*działem, gdy o kilka staj od Miałta dla ogląda-*
„*nia Łak moich wyszedłem. Długości ta Bestya*
„*miała na pułtora łokcia. Łeb potężny y szeroki*
„*do głowy łuma podobny, prążki czarne na dnie*
„*szarym mniący; a sama w sobie szara. Nog mia-*
„*ła cztery, y skrzydeł cztery; ogon czarny,*
„*na puł łokcia długi, do węzowego podobny.*
„*Posłrzedzysy mnie też Bestya, y postępując ku*
„*mnie, skrzypieć zaczęła; a idąc bliżej, po-*
„*wtarzała łwole ku mnie na kilka kroków le-*
„*cenie, y wielkim łoskotem skrzydeł. Na mroy*
„*krzyk y ucieczkę, ona też w bok rzuciła się*
„*y uciekła. Wiele ludzi tę Bestyą wiaździało,*
„*a jednemu z nich, tohem swym, ból w oczach*
„*sprawiła y wzrok odbrała; lecz wkrótce po*
„*ucieczce, do zdrowia zaraz przyszedł. Dwor-*
„*scy ludzie, z łuzami y z płami za tą Be-*
„*stya chodzili, ale iej znaleźć do tychczas nie*
„*mogli.*”

Z Turcyi d. 8. Maia. Potwierdza się nowina, że nowy *Turecki* Cesarz *Selim III.* Wielkiego *Wezyra*, *Reisfendego*, *Kapitana* *Baszę*, y innych znakomych Urzędników *Porty*, na Urzędach swoich potwierdził, y przedsięwziął *Rezolucyą* kontynuowania Woyny przeciwko *Austryi* y *Rosyi* z podwójnym natężeniem. Potwierdzaiaż *Starego* *Kapitana* *Baszę* naiego *Godności*, rzekł do niego: iż go poczytuie za *Podporę Państwa* *Ottomańskiego*. Rozumieją, że *Selim III.* Sam w Osobie swojej poiedzie do tej Armii, która na *Obronę* *Belgradu* jest przeznaczona. *W. Wezyr*, z swoją Armią stoi pod *Assail*, w celu ruszenia ztamtąd przeciwko *Fortecy* *Oczakowskiej*. *Trzecia* *Turecka* *Armia* przeciwko złączoney *Potędze* *Austryaków* y *Rosyjszyków* w *Multanach* jest wyznaczona. *Czwarta* przeciwko *Bannatowi* ma być posłana. *Pierwsza* *Dywizya* *Floty* *Tureckiej* z 15. Okrętów złożona, ruszyła już na *Morze*; a inne dwie *Dywizye*, mniące się składać z 120. *Zagłow*, popłyną wkrótce za *Dywizyą* pierwszą. Z tymi *Kapitan* *Basza* chce żeglować przeciwko *Flocie* *Rosyjskiej*, y starać się ma o *Atakowanie* *Oczakowa* z strony *Morza*. W *Erzerum* y *Trebisund* czynią się *Armowania* zmierzające ku wsparciu *Tatarów*, stronę *Turecką* w *Kubanie* utrzymujących. Na *Archipelag*, nie posłał *Floty*, ale tylko kilka *Fregat*, na *obronę* *Wybr* przeciwko *Atakom* *Statków* *Armatorskich* *Rosyjskich*.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Wc SRZODE DNIA 17. CZERWCA ROKU 1789.

Relzta Konfytutyi nowej pod Tytułem: Spofob wynalezienia Ofiary z Dobr Ziemiſkich y Duchownych w Koronie y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim.

4to. Właſciciel, Poſſeſſor, lub Dyſpozytor Dóbr Duchownych y Świeckich, złożyć ma Inwentarz Intryty, a gdzieby Inwentarzy nie było, Regeſtra wyſiewów włzełkich, lub zbioru na Dworſkich Polwarkach podług zwyczaju Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu, bądź Pańſzczyzny, czyli robocizny, y różnych Przychoów trzech lat oſtatnich, a jeżeliby kto niemiał trzechletnich Regeſtrów, przynajmniej oſtatnie dwuletnie, ad Annum Milieſimum Septingentefimum Oduageſimum Oſtarum incluſive okazać powinien, a toby Rokiem przed Prawem kupił Dobra, z Roku tylko tego, iak Dziedzicy, z których Inwentarzów, lub Regeſtrów, wyciągnięta ma być iednoróczna ſrzednia Intryta z produktów Ziemi, niemniej z włzełkich pewnych y ſtałych Dochoów ſłownie do zwyczaju Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu, przy przedażach Dobr używanego. Za ſtale zaś y pewne Intryty te wſzyſkie powienienie rozumiane mieć chcemy, które poniżſzemi opifaſi Prawa wyłączone ni będą. A gdy Kommiſſarze za dokładny uznają Inwentarz, lub Regeſtra, y te podpifaż, w tenczas Właſciciel, lub Poſſeſſor, albo w ich nieprzytomności, Kommiſſarz, lub Ekonom wiary godny, a nie w celu czynienia wiadomości z umniejszeniem Intryty dla uſzczerbkú Skarbu przyięty. Przyſięgę ma wykonać w te ſłowa: „ Ja N. przyſięgam Panu Bogu w Trócy S. iedynemu, iako podana przezemnie Intryta Maiećności N. w niczym na pokrzywdzenie Ofiary dla Rzpltey zmniejszona y utracona nie ieſt, tak mi Boże dopomoż. „ = Oprócz zaś przyſięgi przez Kommiſſarza, lub Ekonomia, lub Dyſpozytora mieyſcowego wypelnionej, Dziedzic w różnych Woiewodztwach, czyli Powiatach mający Dobra, tam gdzie mieſzka w Grodzie, lub Ziemſtwie, ma przyſięgą, iako Kommiſſarzom y Ekonomom zalecił, iak nayſprawiedliwiej Intrytę podać, ſłownie do zwyczaju Kraiu, y podanie takowe Intryty naywiadomſzym ludzioro polecił, y do podania Intryty na Izkodę Skarbu, ani przez ſiebie, ani przez ſubordynowane Oſoby, nie namówił, a tę wykonanej Przyſięgi, gdy Extrakt wyięty odeſła Kommiſſarzom Powiatowym, Kommiſſarze przy Kłaſyfikacyi Intryty Dobr iego Przyſięgę dopełnioną, zakonnotują. Oſoby znaydujące ſię na Funkcyach Publicznych, mogą wykonać Przyſięgę wyżej przepiſaną, w którymkolwiek Grodzie, co ſię ma rozumieć y o Woyſkowych ſłużbą aktualną obowiązanym. Kto by zaś za Granicą przed ninieyſzym Prawem znaydował ſię, y w czasie odbywającej ſię Kommiſſyi niemógł ziechać, za Granicą przed Aktami publicznymi Przyſięgę wyżej przepiſaną, wykonać będzie obowiązany, y zaſwiadczenie oneyże do Kommiſſyi Woiewodzkiej przeſłać.

Gdy z kolei Parafi na Kommiſſarza zaſiadającego okazanie z Dobr iego Intryty naſtępować będzie, obowiązany na tenczas oddalić ſię od zaſiadania, y Intrytę z Dobr ſwych przed Kollegami w Komplecie wyżej opifaſnym przez ſiebie, lub Kommiſſarza, lub Ekonomia, okazać y zaprzyſięgą, a gdy przez Ekonomia Intrytę podawać będzie, Przyſięgę oſobiſtą iak inni Obywatele wykona.

Z Dóbr razem chodzących y w jedną Majetność lub Klucz złączonych, choćby w kilku Woiewodztwach, lub Powiatach, albo Parafiach, rozciągających się w tym Powiecie, y pod tą Parafią, okazana być powinna Intrata, w którym Dobra Klucza, lub Majetności pryncypalne leżą, niezważając na Alternatę. W przypadku zaś gdzie Dobra pryncypalne nie w tym Powiecie leżą, w którym Parafia sytuowana, więc do tego Powiatu należeć będą, w którym takowe Dobra leżą. O czym Kommissye Powiatowe na wzajem uwiadomić się powinny. A w zapisywaniu Intraty wyraźnie każdą Wieś, lub Folwark, do którego Powiatu, lub Parafii należy, Kommissye zapisywać obowiązane będą.

5to. Po takowych dopełnionych Przyśięgach, Inwentarz, lub Regeſtra Intraty, podpisując Kommissarze, część dzielącą z stałych y pewnych Dochodów, to jest: tych, które w przedażach Dóbr na Intratę liczonemi są, zapiszą podług zwyczaju Ziem, Powiatów, y Woiewodztw, w których się te Dobra znajdują. Kommissarze zaś to z Intrat excypować będą, co się przy Przedazy zazwyczaj do stałej Intraty nie podaje. (Reszta potym.)

Z Sztokolmu dnia 22. Maia. Szefowie od niektórych Reymentów *Finlandzkich* w Zamku *Friedrichshof* osadzeni, których Sprawa codziennie prawie agituie się przed Woiewnym Sądem, coraz barziefy a barziefy winnemi się pokazuią; mianowicie Brygadyer Baron *Hastfehr*, który odstąpił od Obłężenia *Nyslott*, a potym Korrespondencye utrzymywał z *Rossyjskimi* Generalami *Sprengtporten*, *Schultz*, y *Gunzel*. Akt ow *Konfederacyi* w *Aniala*, Poselstwo Skonfederowanych do *Petersburga*, y inne okoliczności związek z tym mające, nie są zaprzeczone, lecz uznane.

Co się tycze wziętych do Aresztu z Stanu *Rycerskiego* w czasie *Seymu*, wszystkich już na wolność wypuszczono. Na ostatku uwolniono, Pułkownika *de Garten* bez kondycyi żadney, zaś Pułkownika *Almsfelt*, Szambelana Barona *Stiernelt*, y Sekretarza Królewskiego *d'Engeström* wypuszczono z tym warunkiem, żeby się w swoich Dobrach do dalszey Dyspozycyi Królewskiej spokojnie cale zachowywali.

Cały Senat, iako *Kollegium Senatorow*, od Króla Jmci jest zniesiony, poczym Król Jmć ustanowił Nowy Rząd, złożony z dwóch Departamentow, którego połowa Osob będzie wzięta z Stanu *Nieszlacheckiego*. Graf *Wachtmeyster*, na pierwszym zasiada mieyscu przy obudwu Departamentach. Drugie mieysce przy tym nowym Rządzie, zabiera Senator Graf *Beckfrüs* mający wielkie u Króla zaufanie, y we wszystkich okolicznościach terażniejszych od Maia 1788. stale do Króla przywiązany, tudzież wielce biegły w znaomości Praw y Konstytucyi. Jnni z zatrzymanych Senatorów są: Grafowie *Bonde* y *Düben*, Baronowie *Karol* y *Fryderyk Sparre*. Daley zasiada także na tey Regencyi, czterech Sekretarzów Stanu. Z Osob Stanu *Nieszlacheckiego* mianuią Biskupa *Wallquist* w *Wexiö*, którego Król oprócz tego już nominował swoim najpierwszym Kaznodzieją y Spowiednikiem; Konfiliarza Konferencyi *Elers*, y wielu ieszcze innych.

Z Raportu General-Leytnanta *de Platen*, do Kommenderującego *en Chef* General-Leytnanta Grafa *Meyersfeld*, z *Pripola* w *Finlandyi* pod dniem 26. Kwietnia pokazuje się, że między naszymi Pocztami na granicy y *Rossyjskimi*, zaśły niektóre utarczki mniej znaczne.

Z *Frankfurtu* d. 27. *Maia*. Król *Hiszpański*, który w rzeczach Duchownych niektóre odmiany chce uczynić, wszystkim Akademiom *Hiszpańskim* miał zadać Kwestyą do odpowiedzenia: *Jak daleko rozciąga się władza Świecka w rzeczach Religii?*

Z *Paryża* d. 25. *Maia*. Wczora Deputowani Trzech Stanów z *Paryża*, byli prezentowani Królowi Jmci, a dziś znajdują się na Zgromadzeniu *Seymu*.

W Piątek w *Jazbie Pospolitey* podano Projekt, ażeby Osoba z *tey* Jzby wydawała *Dyaryusz Seymu*; wszakże ten Projekt większością Głosów został odrzuconym.

W Piątek znówu exekwowano iednego z Dowodzców przy owym Buncie zdarzonym na Przedmieściu *St. Antoine*. Na 8,000. Woyska przy *tey* Exekucyi było przytomnego. Lubo do naszych Portów wiele zboża przybywa; zamieszkania iednak po rozmaitych mieyscach z przyczyny drogłości Chleba nieustają.

Z *Wiednia* d. 28. *Maia*. Do *Prezburga* przyprowadzono 546. *Tureckich* Woiennych Branców, których Officerowie wszyscy byli okowani przeto, iż się ręczyli za 30. *Turkow*, którzy po zabranii *Nowi*, na Paról byli puszczeni z obowiązkiem powrócenia się w przeciągu czterech tygodni, y ieszcze niepowrócili. Wspomnionym Officerom codziennie dają tylko 4. *Kraycary*. To zdaie się być iedynym środkiem do przynaglenia *Turkow*, żeby stawili się na słowie danym.

Na Obleżenie *Belgradu*, stoi w gotowości Artylerya od sto sztuk dwudziesto-czterech funtowych harmat, nie rachując Artyleryi od Przygody, aktualnie w drodze zostaiącey y tam dążącey. Y tu w *Wiedniu*, coraz ieszcze ładują Statki rozmaite wielkimi Działami, ku wzmocnieniu Artyleryi na Obleżenie przeznaczoney.

Z *Londynu* d. 22. *Maia*. Jeden Exemplarz Biblii na Pargaminie za staraniem niegdy Kardynała *Ximenes* w *Komplucie* drukowaney, był do przedania na pewney tu Aukcyi. Graf *Macarthy*, przed dwoma dniami, kupił ten Exemplarz, y zapłacił zań 460. *Gwineow*.

W *Ameryce* publiczne radości oświadczenia z przyczyny wprowadzonego tam nowego Rządu, tudzież, że obrano Generala *Washingtona* za Prezydenta, y JPana *Adamsa* za Vice-Prezydenta, barzo były

nadzwyczajne. Handel y Kupiectwo, iak pisaż z Nowego Yorku, barzo kwitnąć zaczynaia.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 17. Czerw: R 1789.

IP. Ian Ezechiel *Hermson* y iego Sukcesorowie, tudzież Sukcesorowie *Bogdanowiczowscy* z Instancyi Sukcesorow *Montreporowskich* zapozwani są w Sprawie Sukcesywnal ey y Konkursowey do Iurydykcyi Kapitulney Gruntów Szpitala S. Ducha, tym końcem, iżby pomienionej Sprawy przez siebie lub umocowanych Plenipotentów attentowali, y z Pretensyami swemi, iezeli jakie mają popiliywali się; inaczej bowiem, od wszelkich Impetycyi y Pretensyi odsądzonemi zostana.

Licytacya Rozwalin Pałacyku *Ottowskiego* przy Ulicy *Gasney* pod Nrem 1365. Sytuowanego, z mocy Rezolucyi Sądu Woytowskiego y Ławniczego Miasta *Bielina* y nastąpioney prorogacyi w mieyscu Sądowym d. 20. tego Miesiąca po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie. Ktorey to Licytacyi, tak życzący sobie kupić, iako y Kredytowowie *Ottowscy*, attentować powinni, y tychże Kredytorów do Sprawy na *Bielinie* rozpoczętę awizuię się.

Licytacya Dworku *Zarebowskię* przy Ulicy *Pańskiej*, pod N. 1207. Sytuowanego, z mocy Dekretu Sądów Woytow: y Ławni: Miasta *Bielina* y nastąpioney prorogacyi, w mieyscu Sądowym d. 20. Czerwca R. 1789. po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie. Życzący sobie kupić, powinien teżyż Licytacyi attentować.

Sukcesorowie *Maynoniowscy* y wżylcy inni Kredytowowie, Prawo lub pretensye iakie do Summy Zł: Pol: 52,500. za szacunek Kamienicy *Schenkowska* zwaney w *Warszawie* pod Nr: 275. Rojącey pochodzącey, mieć się pretenduiący, o likwidacyą swych pretensyi odebranie satysfakcyi, iezeli się onym należeć okaże, o odsądzenie na zawsze od tychże pretensyi, w przypadku ich nie zalikwidowania do Sądów Radzie: M. S. W. dnia 19. Czerw: Roku bieżącego odprawiać się mających, na Instancyą Szł: *Dymitrego Likowskiego* Kupca Mieszca: *Warszaw: Kamienicy* rzeczoney terażnieyżego Dziedzica, po trzeci raz są zapozwani.

Na Loteryi tuteylzey Skarbu Kor: w Pałacu Rzpłtey *Krańskich* zwanym, wyszły Numera następujące: 69. 21. 44. 57. 60. Przyszle ciągnięcie będzie d. 24. Czerwca.

W *Saskim* Ogrodzie, w Oficynie przy Żelazney Bramie, u P. *Hergla*, znajduią się rozmaite gatunki Wod Mineralnych, świeżo sprowadzonych, iako to: Woda gorzka *Szeczyńska*, *Sedlicka*, *Seltzerka*, *Egerska*, *Spaska*, y *Pirmotka*.

Iezeli by kto potrzebował Ołoby za Dyrektora dla Dzieci, lub do Funkcyi Pisarskiej, może się dowiedzieć o nią od IP. *Szymborskiego* Burgrabiego Pałacu Xiężney leymcy *gablonowskiej* Woiewo: *Bracławskiej* na Ulicy *Zabiey*.

Oset przedni, roboty y wynalazku P. Krytyana *Gürmana*, Uprzywileiowanego IKMci tegoż ośtu Fabrykanta, od tuteylznych Medycyny Doktorów y Aptekarzow chemicznie examinowany, y autentycznymi świadectwami, przed Nayaśnayszym Panem pochwalony, iako zadney szkodliwey zdrowiu Ingredyencyi niemaący, y od winnego ośtu (bo też z winą z niektolemi tylko Ingredyencyami jest robiony) cale nieodmienny, znajduje się w *Warszawie* za Cekauzem na Ulicy Dzielney pod Nrem 2360. Przedaie się Oxełt tego Gctu po Czer: 7. a Garniec po Zł: 3.

Młody Synek *Felix*, mający lat 9. twarzy okragley białey, oczy niebieskie duże, nieco dziobaty, włosy blond podgolone, rowno z czolem okrzyżone, kapotkę mający cienno-zieloną, żupan biały dymowy w paski, czapka z morderowym wierzchem z czarnym barankiem, zginał w *Warszawie* dnia 10. tego Miesiąca. Uwiadomienie o tym zgubionym Chłopczyku, ma być dane do Kamienicy IP. *Wąslewskiego* na Podwalu pod Numerem 531. za co przyzwoita da się nadgroda.

Na żądanie Publiczności, aby były postawione na Wiśle pływające Łazienki, przy Łazienkach IP. *Kwiecińskiego* publicznych, Czyni się wiadomo, iż już stały barzo wygodne y bezpieczne, za pomierną cenę.

Z innych ieszcze Miał nadestane są wiadomości, z jaką Uroczystością obchodzony był Dzień Imienin Najjaśniejszego Naszego Pana.

W Wilnie, po Stokrotnym rano z harmat uderzeniu, o godzinie 10. za przybyciem Państwa tam przytomnego, oraz Przewietney Kapituły z całym Duchowieństwem, tudzież Senatowi Akademickiego w zwyczajney paradzie, nadto Sztabi Oficerów z Reymentami, Magistratu ze wszystkimi cechami do Kościoła Akademickiego, JX. Zienkiewicz Ex Sekretarz Litewski, Prałat Dziekan Katedralny *Wileński*, Kawaler Orderu *Białego Orła* w asystencyi całego Duchowieństwa miał Mszą wielką, pod czas której JX. *Kosakowski* Prałat Koad. Kustosz Katedralny *Wileński* wyborne i pięknie do terazniejszych w Narodzie naszym okoliczności słosowane miał Kazanie, po którym intonowane było *TEDEUM Laudamus* przy potroynym *Salve* przez Infanteryą i stokrotnym uderzeniu z harmat przez Artyleryą tuteyszą.

W Radomysłu, za rozporządzeniem JX. *Metropolity*, CR. rano stokrotnym z Armat biciem ogłoszony był ten Dzień, Monarłzemu Imieniowi poświęcony, a następnie ogłosem Muzyki. Po odprawionych licznych Mszach, Obywatele zebrani udali się do Cerkwi na Mszą Wielką przez JX. *Metropolitę* śpiewaną, po której JX. *Ochocki* Opat *Owrucki*, słosowne do Uroczystości z Pochwałą i zbudowaniem Słuchaczów miał Kazanie; po Nim, Sam JX. *Metropolita* intonował *TEDEUM Laudamus*, w ciągu którego, nieprzerwanie z harmat dawano Ognia. Udali się potem Goście do Zamkowych Pokoiów, gdzie swoje dla Panującego Chęci przed Gospodarzem oświadczywszy, zaproszeni byli do Stołów na przyjęcie tychże przygotowanych, w których spełniano Zdrowie tak Najjaśniejszego Pana, iakoteż Xcia Jmci *Przymasa* y Familii, przy ciągłym z harmat ogłosem. Po obiedzie nastąpiły rozrywki, przyśłosowane do Czasu, y zabawienia zgromadzonych Gości, które ciągnęły się aż do Faierwerku, przy Illuminacyi Dziedzina, Bramy, Cyfry Królewskiej na Koloście, y rozmaitych Piramid. Potym nastąpiła Kolacya, z ponowionemi (po tey skończoney) rozrywkami, aż do późney nocy. Następujący zaś Dzień, w podobnych zabawach przepędzony, zakończył Uroczystość prawdziwey Gospodarzy y zebranego Obywatelstwa życzyliwości, hołd dla Tronu dowodzącą.

W Kamieńcu Podolskim. Ratusz w Wigilią był lampami przyozdobiony. W sam dzień, Parada Kommenderowana stanęła do Ognia z łaścią harmatami, y Regiment JP. Hetmana Poln: Kor: z Chorągiewami. Woiewódz, two na czele miało JP. *Raciborowski* Chorąg: *Czerwonogrodzkiego*, Orderu S. *Stanisława* Kawalera; który (po wysłuchaney Mszy S. w Katedrze, po śpiewaniu *TEDEUM Laudamus*) przez JX. Biskupa Suffragana tuteyszego, w przytomności Kapituły, przy Ogniu z harmat y od Kommenderowanego Regimentu z ręczney Strzelby danym:) zaprosił wszystkich Dystryngwowanych z Woiewództwa y Regimentów y u kilku Stołów traktował, gdzie przy strzelaniu z ręczney strzelby spełniano zdrowie Najjaśniejszego Pana. W Wieczor dawał Kolacyą JP. *Hanicki* Pułkownik, zaprosiwszy wszystkich do siebie tak z Woiewództwa iako y Garnizonu Sztabi Oficerów y Oficerów, gdzie w późną noc przy Muzyce liczna bawiła się Kompania.

W Ostrogu. Wieczorem w Wigilią Świętą na Faciacie Kościoła JJXX. Bazylianów, była rześlitym światłem oświecona Cyfra Nayaśń: Pana, przy Muzyce z śpiewaniem, y przy strzelaniu z Moździerzy Klasztornych. W sam dzień Świętą, Studenci Szkół tamecznych po odprawioney S. Spowiedzi, y Komunii y po Wotywie przez Rektora Collegii Śpiewaney, w Kościele Bazylianńskim, z XX. Rektorem, Prefektem y Profesorami przenieśli się do Kościoła,

ścioła Farnego, gdzie po zakończoney Mszy S. przez JX. *Umińskiego* Kanonika Katedralnego *Łuckiego* Proboszcza *Ostroga*: śpiewanej wspólnie z II. XX Farnemi, iako też z II. XX. *Franciszkanami*, *Karmelitami*, *Kapucynami*, śpiewali *TEDEUM Laudamus*, intonowane przez JX. Kanoń: *Celebriującego* przy dawaniu Ognia z harmat y ręczney strzelby przez Regiment *Butawy* W. K. pieszey, tam znajdujący się. Dawał potym *Obiad* tenże JX. Kanonik dla Obywatelów, *Officerów*, y *Duchowieństwa*, pod czas którego spełniane było zdrowie *Nayaśń: Pana*. Po obiedzie, wszyscy udali się do Collegium *IIXX. Bazylianów*, gdzie w Kościele przy wyniesionym Tronie y Portrecie *Nayaśń: Pana* miał *Mowę* JX. *Profesor Wymowy*. Z Kościoła wszyscy Goście zaproszeni do Collegium, w Apartamencie *Królewskim* (gdzie *Król Jmć* pod czas podróży swey Roku 1781. d. 27. *Listop.* przyjąć raczył od *Szkół Ostrogskich* powitanie) przyjmowani byli. Zakończony *Uroczystości Akt* powtórny w późny wieczor *Oswieceniem* na ślacy Kościelney *Cyfry* y strzelaniem gęstym z *moździerzów Bazylianjskich*.

W Owruczu, w *Wigilię* tego *Festynu* wieczorem, kilkunastu studentów pod dozorem *IIXX. Bazylianów* będących przybranych w iednakowe mundury, przed Kościołem z ręczney strzelby razem kilkukrotnie wydali *Ognia*; po czym na Ganku Kościelnym była *grania Litania*. Nazajutrz w przytomności *Zgromadzonych* *Oboiey płci* *Obywatelów*, *Summę* śpiewał JX. *Wesołowski* *Prefekt Szkół*, pod czas której JX. *Sadowski* *Profesor Fizyki* z ukontentowaniem słuchaczów *śloówna* do tego *Festu* miał *Kazanie*. Intonowane było *TEDEUM Laudamus*, przy rzęśliwym przez *pomienionych* *Studentów* z ręczney strzelby ognia dawaniu. *JP. Niemirycz* *Podkomorzy Owrucki* *Orderu S. Stanisława* *Kawaler*, wraz z *Matłzonką* swoją przytomny, iako *Gospodarz Pówiatu*, wszystkich *Obywatelów* zaprosił do siebie na *wspaniały Obiad*, gdzie spełniane było *Zdrowie Nayaśń: Pana*. Po południu zaproszeni byli *Ciż* *Goście* do Kościoła, gdzie przyozdobnie przybranym pod *Baldachimem* *Portrecie Nayaśń: Pana*, *Mowę* miał *JP. Grzegorz Woyna*; po której, *Ciż* *Obywatele* y *[Przelwietna Palestra]*, od *JP. Podkomorzego* na *Kolacyę* byli zaproszeni.

W Żytomierzu, w Kościele Katedralnym śpiewana była *Wotywa* przez JX. *Naluckiego* *Officyala* *Kiowskiego*, po której nastąpiło *TEDEUM Laudamus* przy rzęśliwym, tak z harmat, iako y z ręczney strzelby przez *Garnizon* tutejszy strzelaniu, y przy liczny *Obywatelów* *Woiewództwa Kiowskiego* zieżdzie. Poczym dawał wielki *Obiad* *JP. Hanksi* *Chorąży* y *Podwoiewództwa Kiowskiego*, pod czas którego przy rzęśliwym *Ogniu* tak z harmat iak y z ręczney strzelby, *Zdrowie Nayaśń: Pana* (zaczęte przez *JP. Stempkowskiego* *Woiewodę Kiowskiego*) spełniane było. *Wieczorem* *Miasto* *illuminowano*, mianowicie w *połzród* *Rynku* *Brama tryumfalna* *illuminowana*, z *Portretem Nayaśń: Pana*.

W Kaliszu, po liczny *gano* z rozkazu *Miasta*: y z *dział* *uderzeniu*, śpiewał *Wotywę* JX. *Pro-Rektor*, w przytomności *JP. Kaliszelana* *Kaliskiego* z liczny *Obywatelstwem*, tudzież *Magistratu* ze wszystkimi *Cechami*. Pod czas *Mszy* *Młódz szkolna* z *Chorągiewami* y *łaskami alityującą*, *Komunię S.* przyjmowała. Po skończonym, przy *biciu* z *Dział*, *TEDEUM Laudamus*, miał *Mowę* *JP. Gulczyński* *Profesor*, o miłości *Oczyzny*, zachęcając do *Niey* *młódz szkolną*, przykładem *łaskawie* *Nam Panniącego* *Monarchy*.

W Piotrkowie, dano ognia rano z *moździerzy*. *Wotywę Solenną* *Celebrował* JX. *Grochowalski* *Proboszcz* y *Officyal* tutejszy, y intonował *TEDEUM Laudamus*, z *Zgromadzeniem* *Świeckiego* y *Zakonnego* *Duchowieństwa*, tudzież *Magistratu* całego, przy strzelaniu, tak przez *Garnizon* tutejszy, iako y z *moździerzy*. *Obiad* dawał tenże JX. *Proboszcz* y *Officyal* tutejszy, gdzie spełniano *zdrowie Nayaśń: Pana*, przy dawaniu ognia.

W Kaniowie, *Szkoły* *tameczne*, pod dozorem *IIXX. Bazylianów* będące, *Dzień* ten, y *pamiętkę* *szczęśliwey bytności* w *Kaniowie* *Nayaśń: Pana*, *Uroczyscie* obchodzili. *I. X.* *Opat* *tameczny*, iako *Rządca Szkół*, śpiewał *Wotywę Pontificaliter*, a po *Kazaniu*, mianym przez *Nauczyciela* *wymowy*, *TEDEUM Laudamus* przy *stokrotnym* *odgłosie* z *dział* intonował. Po południu, *młódz szkolna*, czyniła z *nauk* *popis* za poprzedzającą przez *I. X.* *Prefektą* *śloówną* do okoliczności *Mowę* w przytomności wielu *sproszonych* *Obywatelów*.

W Kościanach. W czasie *Sądów Kadencyi* *Ziemskiej*, gdy się zebrał *II. PP.* *Senatorowie*, *Urzędnicy*, y *Obywatele* *Woiewództwa Poznańskiego*, wraz z *Sędziami* y *Palestrą*, do Kościoła *Parochialnego*, po wysłuchaney *wielkiej Mszy*, *I. X. de Matthey* *Biskup* *Thamaziński*, *Kanonik* *Gnięziński* y *Poznański* *TEDEUM Laudamus* intonował, w przytomności *I. X.* *Rokosfowskiego* *Officyala* *Poznańskiego* przy dawaniu ognia. Po skończeniu czego, Wszystkich potym przytomnych zaprosił na *Obiad* *JP. Bogusław* z *Łagowca* *Szczaniecki* *Sub-delegat* y *Sędzia* *Ziemski* *Poznański*, gdzie spełniali wszyscy *Zdrowie Nayaśń: Pana* przy rzęśliwym dawaniu ognia.